

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

3. De motiuis fidei diuinæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

NB. Explicitè iam creditur, quod olim implicite, V.C. Concilium Nicænum canonicum esse. 349. Item, quæ Ecclesia ex vna reuelata, & altera naturali lumine nota propositione deducit, & fidelibus credenda proponit.

NB. Non mirum, quod multus labor infumi debet in definiendis controuersis perscrutando scripturas, siquidem cessante iam miraculorum frequentia, Ordinariis mediis Deus Ecclesiam suam gubernat. Nam idem tempore Apostolorum, vbi cum controuersia Act. 15. orra, vtrum circumcisio & lex Moysis seruanda à gentibus conuersis, magna inter Apostolos conquisitio facta est.

NB Disputationes cõcomitantes sententiam definitiuam Ecclesiæ, non sunt de fide. 350. Sed omnia verba Scripturæ Bibliorum de fide.

CAP. III.

De rationibus seu motivis Fidei diuine.

Asertio I. Ratio formalis fidei diuinæ seu formale principium, quo fidei diuinæ assensus nititur est auctoritas Dei obscure reuelantis: vbi duo continentur: In obiecto formali Dei veritas, & externa reuelatio. Prius illud est principale, quippe valor externæ reuelationis.

Assensus Fidei postulat reuelantis euidenciam non absolute & secundum Essentiam, sed quatenus Deus loquens est: nec postulat euidenciam rei reuelatæ, claram & intuitiuam: nam sic oriretur scientia. Fides autem est argumentum rerum non apparentium. S. Augustin. *Quid est fides? nisi credere quod non vides.* Ratio, quia frustra aliquis testimonio nititur

P 4 ad veri-

ad veritatem sibi persuadendam, quæ vltro apparet, & clarè nota est.

- 2 NB. Fides cum scientia humana de eodem obiecto, diuerso respectu potest consistere, nõ verò cum scientia supernaturali,

NB. Euidencia rei reuelatæ extrinseca & respectiva in ordine scilicet ad reuelantem non parit scientiam rei reuelatæ, sed potest cum obscura fide consistere. 351.

- 3 NB. Fidei assensus licet non obiectiuè etiam subiectiuè quoad intellectum requirit, etiam alia adimicula, scil. Concionatores. item coram Ethnicis maximè consensum, tot 1000 hominum miracula, virtutis innocentiam, &c. 352.

Notæ Ecclesiæ, quæ sunt Conditiones sine quibus non; non intrinseca & formalia principia, sed solum quoad res extrinsecas & accidentales corroborantes intellectum. V.

Ad Dei bonitatem & prouidentiam spectat, veram fidem maioribus & urgentioribus signis confirmare, quam vlla falsa religio ornata apparet. Nulla autem est religio, tam grauibus, &c. Ergo hæc ipsa est vera fides. 353.

Sed obiicitur, Dictam ratiocinationem, cuius maior & minor euidens videtur, esse demonstratiuam, qua patitur scientia de veritate propositionis Fidei, quod supra negatum est. Respondeo, In terminis non atheo, sed certam Dei persuasionem habente, ratiocinatione illa exactè apprehensa, generari potest assensum de veritate fidei Catholicæ moraliter certum; sed nõ propriè euidens & scientificum, quippe certum euidencia, per quã fides excluditur, nasci debet non ex principiis extrinsecis, sed intrinsecis ipsius re-

cognita

gnita, qualis illa, quod innumeri homines à pluribus
seculis tanquam oculari testes asseruerunt, id verum
est: sed innumeri homines &c. asseruerunt Romam
esse vel fuisse; ergo id verum est. Assensus iste, licet
moraliter certus ac indubitatus, tamen est Fidei, non
scientificus, quatenus habetur de Romæ aliquan-
do existente veritate & non præcise de credulitate.

NB. Intellectus viatoris ad assensum fidei diuinæ 4
in genere causæ efficientis indiget auxilio Spiritus S.
Nemo potest venire ad me, nisi pater. &c. Ioan. 16 Ratio.
Assensus diuinæ fidei requirit maximam certitudi-
nem, quam secundum ordinariam Dei legem homo
non potest sufficienter habere ex formali obiecti
principio, quæ est reuelatio Dei, utpote obscura. V.
C. si gentili dicas, Verbum Dei, quod Mattheus, esse
diuinitus reuelatum, non meretur certum assensum,
nam non apparet ipsi, nec extrinseca motiua per se
sufficiencia ad persuadendum sunt non absolute fal-
libilia. Ergo necesse est, adiuuetur Intellectus à Spiri-
tus S. gratia.

N. Licet virtus sit intellectualis, tum requirit
piam affectionem liberæ voluntatis, mouentis intel-
lectum ad assensum, nam certitudo fidei; non proue-
nit ex speculatione obiecti, sed ex determinatione
arbitrij liberi. 354.

Requisita ad conuertendos hæreticos. 1. Indu-
ctio ad pœnitentiam. 2. Bonum exemplum. 3. O-
stendere non in quauis Religione Salutem, sed v-
nam esse veram fidem, in qua salui fieri debeant.
4. Propositio notarum Ecclesiæ veræ, & falsæ absur-
ditates & contradictiones. 5. Motio ad imploran-
dam gratiam Spiritus Sancti.

N. Hæretici solum fide acquisita externis huma-
nis

nis motiuis multa credunt, vi supernaturali infusa, nec propter diuinam reuelationem, hinc in constantes & dissentientes. Hinc S. Hilarius lib. 7. de Trinit. *Dissentio hereticorum confirmat Ecclesiae veritatem.* 355.

§ NB. Etsi ad supernaturalem Fidei assensum requiratur illustratio Spiritus Sancti, tamen non est sufficiens argumentum probandæ fidei, vt Calvinistæ iactant, nam Angelus Sathanæ sæpè transfiguratur se in Angelum Lucis.

C A P. IV.

Vtrum fides diuina discursiua sit.

1 NB. 1. **F**ides diuina non est discursiua circa omnia
2 **o**biecta sua, quia sic daretur processus in
infinitem. Esto enim quod S. Trinitatem esse, discursiue credam, quia id diuinitus reuelatum, tum ipsam reuelationem non possum credere propter aliud, sed immediate sine discursu. Nec inde sequitur, quod per se euidens & nota sit, sicut principia ex scientiis demonstratiuis per se nota sunt ex terminis. Verum in hoc similitudo, sicut principia scientiarum non probantur à priori sed per se nota acceptantur: ita principia credendorum in fide diuina, quæ sunt reuelatio Dei non ostendi debent per aliquod principium per se loquendo, sed supponitur alioquin processus in infinitum. 356.

Per accidens tamen, seu respectu nostri, reuelatio per aliquod tanquam medium seu motiuum potest probari, vt, V. C. Si credas Euangelium S. Matthei esse verbum Dei, quia Ecclesia assistentiam Spiritus S. habens, id definit.

3 NB. 2. Credibile est, quod omnibus aliis obiectis materialibus humanis intellectus assentiri possit.